

Világhírű magyar szerző nyomán készül világpremier az Eiffel Műhelyházban

Krasznahorkai László *Az ellenállás melankóliája* című regényéből Eötvös Péter írt *Valuska* címmel operát, amit 2023. december 2-án mutat be a Magyar Állami Operaház Eiffel Műhelyháza. A szerző az OPERA felkérésére írt, első magyar nyelvű tragikomikus groteszkjének főszerepeit Haja Zsolt, Miksch Adrienn, Szabóki Tünde és Hábetler András alakítják, az ősbemutató rendezője Varga Bence, vezényel Szennai Kálmán.

Eötvös Pétert 2018-ban kérte fel a Magyar Állami Operaház, hogy 13. operáját magyar nyelven komponálja meg. A világszerte foglalkoztatott kortárs zeneszerző és karmester műve a Nemzetközi Man Booker-díjjal kitüntetett magyar író, Krasznahorkai László 1989-ben megjelent, *Az ellenállás melankóliája* című regényén alapul, amelyből Tarr Béla filmet is forgatott *Werckmeister harmóniák* (2000) címmel.

Az opera cselekménye szerint egy zűrzavaros kisvárosba az éjszaka vándorcirkusz érkezik, ami a világ legnagyobb kitömött óriásbátnáját kínálja látványosságként. A kéttagú társulat, a magát direktornak nevező tulajdonos és mindenese egy Herceg nevű titokzatos torzszülöttet rejteget. A cirkuszt a polgármester, Tünde asszony hívta a városba befolyása növelése érdekében, a Herceg azonban rombolásra buzdítja az odasereglő, eleinte hallgatag csőcseléket, aminek hatására fosztogatás, gyűjtogatás és gyilkolás veszi kezdetét.

Az események középpontjába a félnótás, romlatlan és jóindulatú Valuska János keveredik, aki újságkihordó a postahivatalnál. A világegyetem működésének rendjét kocsmatölteleknek mesélő, ábrándozó fiút még édesanyja, Pflaumné sem tűri meg maga körül. Egyetlen barátja a visszavonultan élő nyugdíjas iskolaigazgató, a Tanár úr, Tünde asszony külön élő férje, aki bizalmába fogadja az ételkihordóként és mindeneként öt naponta felkereső fiút. Végül azonban Valuskát is magával sodorja az értelmetlenül pusztító tömeg, aminek önkéntelenül tagjává válik.

A zeneszerzőt, aki a mintegy másfélórás, egyfelvonásos operáját tragikomédiaként jellemzi, elsősorban a Herceg és Valuska figurája inspirálta, így a manipulatív, pusztító hatalomvágy és a „nem-e-világra-való” tisztaság, szeretet, segítőkészség ellenpontozza egymást a darabban. Nagy hangsúlyt kapott emellett Valuska édesanyja, Pflaumné, valamint a Narrátor, akinek szövege Krasznahorkai regényéből vett idézeteket is tartalmaz.

A komor, szürreális regényből az alkotók az opera és a színház műfaját a groteszkkal ötvöző előadást kívántak létrehozni, aminek librettóját Eötvös Péter feleségével és állandó alkotótársával, **Mezei Marival**, valamint **Keszthelyi Kinga** dramaturggal közösen készítette el. Az ősbemutatót **Varga Bence** viszi színre, a fiatal rendező korábban olyan egyfelvonásosokat állított színpadra az OPERA számára, mint Dohnányi *Simona néni* és Hubay *A cremonai hegedűs* című művei, vagy két, a *GermanLateNight* keretében bemutatott Hindemith-opera (*Sancta Susanna*, *Oda-vissza*). A darab 20. század második felét idéző látványvilágát **Devich Botond** díszlettervező, **Huszár Kató** jelmeztervező és **Baumgartner Sándor** világítástervező alkották meg.

A *Valuska* címszerepét **Haja Zsolt** alakítja, aki ősszel egy másik világhírű kortárs magyar szerző, Kurtág György *Fin de partie* (*A játszma vége*) című operájának magyarországi bemutatójában egyedüli magyar énekesként is nagy sikert aratott, de többször dolgozott már Eötvös Péterrel is, így karakterét a szerző rá formálta. A további főbb szerepeket **Miksch Adrienn** (Pflaumné), **Szabóki Tünde** (Tünde) és **Hábetler András** (Tanár úr) alakítják, mellettük **Farkasréti Mária**, **Cser Krisztián**, **Horváth István**, **Papp Balázs** e.h., **Kósa Lőrinc**, **Kiss András**, **Szerekován**

János, Bátki Fazekas Zoltán, Erdős Attila, Beeri Benjámín, Nin Duc Hoang Long, Halász Gergely e.h., **Pataki Bence, Ujvári Gergely, Pál Botond, Varga Donát**, és prózai szerepben **Szalontay Tünde** vesz részt az előadásban. A Magyar Állami Operaház Zenekarát és Énekkarát (karigazgató: **Csiki Gábor**) **Szennai Kálmán** vezényli.

Eötvös Péter *Valuska* című operáját a 2023. december 2-i ősbemutatót követően az évadban további négy alkalommal, december 8-án, 10-én, 15-én és 17-én tűzi műsorára az Eiffel Műhelyház. Ezt követően a darabot német nyelven a Regensburgi Színház is bemutatja saját produkciójában, 2024 januárjában.

A *Valuska* az első ősbemutató és a negyedik opera, amit a Magyar Állami Operaház Eötvös Pétertől bemutat. Korábban a *Három nővér* (2000, r. Szabó István, Operaház), *A szerelemről és más démonokról* (2017, r. Silviu Purcărete, Operaház) és a *Vértelenül – Senza sangue* (2018, koncertszerű előadás, Erkel Színház) szerepelt a dalszínház repertoárján.

Sajtókapcsolat:

- Oláh András, kommunikációs projektvezető
- +36 1 814 7313
- olahandras@opera.hu

© Fotó: Berecz Valter

Eredeti tartalom: Magyar Állami Operaház

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/8910/vilaghiru-magyar-szerzo-nyoman-keszul-vilagpremier-az-eiffel-muhelyhazban/>